

OSNOVE RANOKRŠĆANSKE ARHEOLOGIJE

Nositelj: dr.sc. Mirjana Sanader; red. prof

Status kolegija: Obavezni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno, 30 sati ukupno

Broj ECTS bodova: 5

Trajanje: 1. semestar (6. semestar preddiplomskog studija arheologije)

Uvjeti za stjecanje bodova: Nazočnost na 80% predavanja + uspješno položen pismeni ispit koji se temelji na sadržajima iz predavanja i obavezne literature

Ciljevi kolegija: Cilj ovoga predmeta je savladavanje osnovnih znanja iz područja ranokršćanske arheologije.

Ishodi učenja: Studenti će moći objasniti povijesnu pozadinu i kronologiju pojave i razvoja ranoga kršćanstva, dati definiciju ranokršćanske arheologije kao jedne od grana arheologije, prepoznati i pravilno interpretirati ranokršćansku arhitekturu, mozaike, slikarstvo, kiparstvo i predmete umjetničkog obrta na području Rimskoga carstva s posebnim naglaskom na područje Hrvatske, objasniti razvoj liturgije i crkve u ranome kršćanstvu na primjeru antičkih literarnih izvora, interpretirati društvene i religijske promjene koje donosi kršćanstvo te steći vještine nužne za daljnji rad na diplomskom studiju arheologije.

Sadržaj kolegija:

- 1.-2. Uvod–literatura–definicija–vremenski okvir
3. Povijesne i socijalne prilike u Palestini u vrijeme života i neposredno nakon razapinjanja i uskrsnuća Isusa Krista
4. Apostoli–apostolski oci–crkveni oci–apologeti
5. Razvoj liturgije i kleričke hijerarhije
6. Uloga žena u ranokršćanskoj crkvi – robovlasništvo
7. Prvi raskoli
8. Progoni kršćana – kult mučenika
9. Najranija kršćanska okupljališta – kućna crkva u Dura Europos-
- u 10.-11. Razvoj rimskih katakombi
- 11.-13. Slikarstvo ranokršćanskih katakombi
14. Rano kršćanstvo na području Hrvatske do objave Milanskog edikta
15. Pismeni ispit

Popis obavezne literature

R. Krautheimer, *Early Christian and Byzantine Architecture*, Kingsport 1986.

M. Sanader, *Ranokršćanska arheologija – Od početaka do konstantinskog obrata*, Zagreb: Školska knjiga, 2016.